

نیشان چ نه؟

گهردهن، پاتک، پشت، دمست و پیمان دهین، ههلبهت هندهك مروقان پتر نیشان ئی ههنه ژ هندهكین دی. پرائیا نیشانان دقههوانی نه. ئی هندهك درمش و شین. بێن شین کوورترن ژ بێن دی. هندهك نیشان گهلهك د جوانن، هندهك ژی، ب تاییهتی نهقیین گهر و بموو و روویهرهكی بهرفره ژ لهشی دگرن دشین دیم مروقی کریت بکهن و گهلهك کهن ب نشتهرگهریی را دکهن، ئی چ مهترسی د نیشانان دا نینه.

د بن پیستی مه قه جورهكی بویاخێ ههیه دبێژن: «میلانین» کو نهوه رهنکی ددهته پیستی مه. میلانین ب خو بویاخهكا رهشه ئی تیروونا وئ ل دهق هندهك مروقان پتره ژ هندهكین دی، ژ بهر هندی مروقیین نهفریکی د رهشن و بێن نهوپی د سپی نه و د ناچهرا وان دا خهکی رۆژهلاتا ناخین د نهسمهریان گهنمی نه. ل دهق مروقیین سپی و گهنمی جارنا نهق میلانینه وهك چپهكهی ل بن پیستی وان کۆم دبیت و دبیت نیشان، نیشان ل ههمی لهشی مروقی دهین ئی پرائیا وان ل دیم،

باجانسۆرك ژ کیری هاتییه و کهنگی ل جیهانی بهلاشبوویه؟

باجانسۆرك یان تهماقه دهمهكی دریز جهنی گۆمانا خهلكی بوو و گهلهك هزر و بیرین راست و شاش ل دۆر هاتینه گۆتن.

كەنگى و ل كىرى چىپس ھاتىنە

چىكرن و كى چىكرىنە؟

جۆر كرام ھىندىيەكى پىستىسۆرى ئەمىرىكى كوتەباخ بوو ل خوارنگەھەكا باژىرى «ساراتۇگا سپرىنگەر» ل وىلايەتا ئىيوپۇركى، يەكەمىن كەس بوو چىپس چىكرىن. رۇژەكى كەسەك ھاتە خوارنگەھا وى و داخوژا پتاتىن سۆركى كىر، دەما داخوژا وى ب جە ئىناى، رازى نەبوو ژى و گۆتى كوتەخىن پتاتان د ستورىن، جۆرجى بۇ تەنكتر ئى كىرن دىسا رازى نەبوو. ل دوپماھىي وىسا تەنك چىكرن وەك كاغەزى و پاشى دزەمىتى دا سۆركىن دانانە بەر، ئىنا رازى بوو و ژەينگى پىقە وئ خوارنگەھى پتاتىن خۇب وى ناواى چىكرن و ھىدى، ھىدى ل ھەمى ئەمىرىكاى و پاشى ل جىھانى بەلاقبۇون. ئەھ بوويەرە ل سالا (1853) ئى روى دا بوو و ل دەستىپكى ئاقى وى باژىرى ئى كىر بوون «ساراتۇگا چىپس» پاشى ئاقى وئ كورتبوو و ما چىپس. ئەقروكە ب ھزاران رەنگ و قۇرم و جۆرىن چىپسان ھەتە و مەزىن و بچووك دىخون و ژى ھەزەكەن.

ئى پىندىقى يە ئەم بزانىن كوتە چىپس د باش ئىن بۇ تەندروسىتى ژىر كوتەكەك روون و خوتى تىدا يە و ئەگەر ھوون بىخون ژى، كىم بىخون.

پىشى ج دىخون؟

پىشىان نە وەك مەروۇقان مال ھەنە، نە وەك بالندەيان ژى ھىلەن ھەنە و ئەو د ژيانا خۇ يا كورت دا د بەردايىنە و چ جەئى خوارنا وان ئى ھەبىت ئەو ل وىرى نە. پىشىين نىر شىراھا شىنكاتى و ھىقى دىمىژن و پىن مى ژى خويىنى، ئانكو ھەر پىشىيەكا ب مە قەدەمت و خويىنا مە دىمىژىت يا مى يە.

وەلاتى پىرۇ ل ئەمىرىكايا باشوور يەكەمىن جە بوو باجانسۆرك ئى شىنبووىي و ھاتە چاندن. بەرى (300) سالان گەرۆكىن سپانى قەدىتىيە و قەگەھازتىنە ئىتالىا و سپانىي. ئىنگلىزان وەك شىنكاتىيەكا جىوانىي ل باخچەيان دچاندن و ھەنسىيان ب چاقى گومانى ئى دنىرا و ئاقى: «سىفا دىنان» ئى كىر و ئەدویران بىخون.

ئى پىشى شۆرەشا ھەنسى، ھەنسىيان تام و بەھىي وى زانىن و دەست ب خوارنا وئ كىر.

باجانسۆرك ئەقرو ل ئىنانگەھىن ھەمى جىھانى ب كار دەھىن و ھەم ب خافى و ھەم ژى كەلاندى و سۆركى دەھىنە خوارن. مەروۇقەن ژىدەرىژ ل كوردستانى دىبىژن تەماتە بەرى (100) سالان ل كوردستانى نەبوون و ئىنگلىزان دگەل خۇ ئىنايەنە كوردستانى. ل مەكسىكى ئاقى تەماتى «سىفا ئەھىنىي» يە.

ئە